

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. ADAMA MICKIEWICZA W ŻYRZYNIE

ROK SZKOLNY 2018/2019

*„W wychowaniu chodzi głównie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem - o to,
ażeby bardziej "był", a nie tylko więcej "miał"
- ażeby poprzez wszystko, co "ma", co "posiada",
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem
- to znaczy, ażeby również umiał bardziej "być" nie tylko "z drugim",
ale także i "dla drugich".”
Jan Paweł II homilia do młodzieży
Poznań 3 czerwca 1997 r.*

Opracowanie programu:
Marzena Furtak
Jolanta Prończuk
Agnieszka Brzostowska
Jolanta Kukier
Aurela Niedbała
we współpracy z wychowawcami klas

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Żyrzynie powstał po scaleniu Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki oraz ich modyfikacji. Z uwagi na włączenie w roku szkolnym 2018/2019 w struktury Szkoły Podstawowej w Żyrzynie oddziałów gimnazjalnych w programie zawarte są treści skierowane do uczniów na tym etapie edukacyjnym, a także do ich rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny uwzględnia aktualną sytuację wychowawczą w szkole, wytyczne zawarte w nowej podstawie programowej kształcenia ogólnego i priorytety MEN.

Program powstał w oparciu o obowiązujące akty prawne i wewnątrzszkolne dokumenty:

- Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. 2004 nr 256, poz. 2572 ze zm.);
- Ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół;
- Konwencję o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.;
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591);
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planach nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2017 poz. 703);
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U.2018 poz. 1675);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok uchwalony przez Radę Gminy Żyrzyn dnia 28 grudnia 2017 roku;
- programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia itd.;
- Statut szkoły (uaktualniany na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN);
- Szkolny Zestaw Programów Nauczania;
- podstawę programową kształcenia ogólnego pod kątem zadań wychowawczych,
- prawidłowości rozwojowe uczniów;
- warunki materialne i kadrowe;
- podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2018/2019:
 - ✓ 100 rocznica odzyskania niepodległości – wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.

- ✓ Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.
- ✓ Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego.
- ✓ Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.
- wnioski i rekomendacje z przeprowadzonej ewaluacji Programu wychowawczego-profilaktycznego realizowanego w Szkole Podstawowej w Żyrzynie i Gimnazjum w Żyrzynie w roku szkolnym 2017/2018.

Podstawowe założenia wychowawcze i profilaktyczne

Wychowanie i profilaktyka ukierunkowane są na różne cele: wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju, zaś profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Zakresy profilaktyki i wychowania mają obszar wspólny, który stanowią działania budujące odporność na potencjalne zagrożenia. Najważniejsze jednak wydaje się to, co łączy wychowanie i profilaktykę – jest to aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do których są prowadzone działania. Dzięki urzeczywistnieniu wartości i norm wychowanek zyskuje spójne środowisko wychowawcze, to dzięki nim wychowawcy mogą współpracować (mimo że preferują różne metody oddziaływań), wreszcie – to w świetle wartości i norm życie człowieka oraz funkcjonowanie społeczeństwa stają się dla wychowanka zrozumiałe.

Profilaktyka zwiększa wśród nauczycieli, rodziców i uczniów świadomość istniejących zagrożeń, umożliwia korektę niewłaściwych zachowań i procesów rozwojowych oraz wspomaga osiąganie dojrzałej odpowiedzialności za jakość własnego życia i funkcjonowanie społeczności, którą się współtworzy.

Działania profilaktyczne należy prowadzić na trzech poziomach. Działania na pierwszym poziomie (tzw. profilaktyka I stopnia lub profilaktyka uniwersalna) kierowane są do tych wszystkich osób, które nie wykazują jeszcze dysfunkcji w rozwoju lub zachowaniu, ale w ich otoczeniu występują czynniki ryzyka i dlatego należy wyposażyć ich w umiejętności skutecznego przeciwstawiania się niebezpieczeństwom oraz dbania o własne zdrowie i życie. Działania na drugim poziomie (tzw. profilaktyka II stopnia lub profilaktyka selektywna) kierowane są do osób, w których rozwoju lub zachowaniu pojawiają się pierwsze przejawy zaburzeń, a jej celem jest zahamowanie rozwoju dysfunkcji i przywrócenie funkcjonalności. Działania na trzecim poziomie (tzw. profilaktyka III stopnia lub profilaktyka skoncentrowana na jednostce) kierowane są do osób, które dzięki oddziaływaniom korekcyjnym, terapeutycznym czy rehabilitacyjnym odzyskały sprawność i funkcjonalność, a teraz wracając do swojego naturalnego środowiska potrzebują wsparcia, które pomoże im w readaptacji i uchroni przed nawrotem trudności.

W środowisku Szkoły Podstawowej w Żyrzynie wraz z oddziałami gimnazjalnymi realizowana jest głównie profilaktyka pierwszorzędowa w odniesieniu do całej społeczności uczniów. Ma na celu z jednej strony promocję zdrowia, zdrowego trybu życia, a z drugiej zapobieganie pojawieniu się problemów związanych np. z używaniem i nadużywaniem środków psychoaktywnych. Akcentuje się tutaj budowanie i rozwijanie różnorodnych umiejętności radzenia sobie z wymaganiami codziennego życia. Ta profilaktyka wyprzedza pojawienie się problemów. Program obejmuje działania zmierzające do ochrony uczniów przed wpływem czynników destrukcyjnych, zakłócających prawidłowy rozwój oraz udzielenia wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych. Działania profilaktyczne prowadzą do ograniczenia i eliminowania zachowań ryzykownych młodzieży, wzmocnienia czynników

chroniących przed zagrożeniami, kształtowania prawidłowych relacji międzyludzkich, budzenia aspiracji życiowych..

Szkoła realizuje Program wychowawczo-profilaktyczny dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów, obejmujący treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, a także treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Treści i działania o charakterze wychowawczym są formułowane z uwzględnieniem definicji wychowania określonej w ustawie – Prawo oświatowe, wg której jest ono **wspieraniem dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmocnianym i uzupełnianym przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.**

Misja szkoły

We wszystkich działaniach kierujemy się wyznawanymi wartościami oraz poszanowaniem praw i godności człowieka, zgodnie z Konwencją o Prawach Dziecka oraz Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Wychowujemy uczniów w duchu uniwersalnych wartości moralnych, tolerancji, humanistycznych wartości, patriotyzmu, solidarności, demokracji, wolności i sprawiedliwości społecznej. Kultywujemy tradycje oraz ceremoniał szkolny, a wszystkie działania pedagogiczne i opiekuńczo-wychowawcze orientujemy na dobro podopiecznych tworząc warunki intelektualnego, emocjonalnego, społecznego, estetycznego i fizycznego rozwoju uczniów. Pracujemy z dziećmi w oparciu o nowoczesne programy kształcenia ogólnego. Przygotowujemy dzieci do świadomego i racjonalnego funkcjonowania w świecie ludzi dorosłych oraz do pełnienia ważnych ról społecznych.

Nasza działalność polega na indywidualnym podejściu do każdego ucznia i dostosowaniu wymagań i oczekiwań do potrzeb i możliwości dziecka. Realizacji tych założeń służy szczegółowa diagnoza rozwoju dziecka. W naszej pracy uwzględniamy możliwości, potrzeby i stopień niepełnosprawności uczniów. Praca z uczniami ma charakter całościowy i zintegrowany, oparty na wielozmysłowym poznawaniu otaczającego świata.

Ścisłe współdziałamy z rodzicami oraz innymi partnerami zewnętrznymi wspierającymi szkołę w jej rozwoju.

Ustawicznie diagnozujemy potrzeby i oczekiwania środowiska lokalnego oraz wszystkich, bezpośrednich „klientów” Szkoły. Okresowo przeprowadzamy wewnętrzne badanie, diagnozowanie i ocenianie jakości pracy, a wyniki ewaluacji skutków działań statutowych i pozastatutowych wykorzystujemy do stałego doskonalenia działalności Szkoły we wszystkich obszarach jej funkcjonowania.

Wizja

Dążymy do wychowania ucznia mającego świadomość, że jest członkiem społeczności ludzkiej. Uczymy kochać, szanować i żyć kulturą i tradycją narodu polskiego i regionu. Jednocześnie wychowujemy uczniów w duchu szacunku i współpracy, ucząc - obok polskiego - innych języków, kultur. Kształtujemy u uczniów postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takie jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw i do pracy zespołowej. Wychowujemy ucznia świadomego i odpowiedzialnego, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie, troszczącego się o środowisko przyrodnicze, w którym żyje.

Najważniejsze zadania szkoły

1. Wszechstronny rozwój uczniów.
2. Kształcenie umiejętności posługiwania się językiem polskim, w tym dbałość o wzbogacanie zasobu słownictwa uczniów.
3. Przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym, stwarzanie warunków do nabywania umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych.
4. Przygotowanie uczniów do samokształcenia i świadomego wyszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji.
5. Wychowanie uczniów do właściwego odbioru i wykorzystania mediów.
6. Edukacja zdrowotna, kształtowanie nawyku dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.
7. Kształtowanie u uczniów postaw sprzyjających ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takich jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej.
8. Kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji.
9. Zapobieganie wszelkiej dyskryminacji.
10. Wspieranie uczniów w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Model absolwenta Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Żyrzynie

1. Absolwent Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Żyrzynie to obywatel Europy XXI wieku, który:
 - w swoim postępowaniu dąży do prawdy,
 - jest świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych,
 - wykorzystuje najnowsze techniki multimedialne,
 - wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów,
 - jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury,
 - zna historię, kulturę oraz tradycje swojego regionu i narodu,
 - umie rzetelnie pracować indywidualnie i w zespole,
 - twórczo myśli,
 - potrafi skutecznie się porozumiewać,
 - chce stale się uczyć i doskonalić,
 - potrafi planować swoją pracę i ją organizować.
2. Absolwent Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Żyrzynie to człowiek tolerancyjny, dbający o bezpieczeństwo własne i innych, aktywny, ciekawy świata, uczciwy i prawy, przestrzegający prawa, kulturalny, obowiązkowy, samodzielny, promujący zdrowy styl życia, altruista, to człowiek wolny, zdolny do dokonywania właściwych wyborów, życzliwie nastawiony do świata i ludzi.

Charakterystyka szkoły

Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Żyrzynie jest ośmioletnią szkołą podstawową. W roku szkolnym 2018/2019 naukę podjęło 374 uczniów w klasach I-VIII oraz w trzech oddziałach gimnazjum (klasy III). Do obwodu szkoły należą miejscowości: Zagrody, Kotliny, Wola Osińska, Osiny, Bałtów, Borysów, Kośmin, Skrudki, Parafianka, Strzyżowice, Żerdź. Szkoła położona jest na terenie wiejskim.

Bazę lokalową stanowi budynek z lat sześćdziesiątych, systematycznie remontowany w miarę posiadanych środków finansowych. Szkoła dysponuje świetlicą szkolną oraz stołówką. Posiada bibliotekę, centrum multimedialne z bogatym zasobem elektronicznych nośników edukacyjnych, pracownię komputerową, jedną salę zaopatrzoną w tablicę interaktywną, sale lekcyjne dla najmłodszych podzielone na części: edukacyjną i rekreacyjną, gabinet pedagoga i logopedy. Nauka odbywa się także w nowym budynku, który spełnia wszystkie wymogi funkcjonowania nowoczesnej szkoły. Budynek dawnego gimnazjum posiada 12 klasopracowni z zapleciami, bibliotekę z nowoczesnym Internetowym Centrum Informacji Multimedialnej, gabinet psychologa, a także nowoczesną pracownię komputerową (tablice interaktywne, laptopy, projektory multimedialne, bezprzewodowy Internet szerokopasmowy).

W placówce zatrudnionych jest 40 nauczycieli, wszyscy posiadają odpowiednie kwalifikacje do nauczanych przedmiotów. Nauczyciele doskonalą swój warsztat pracy przez uczestnictwo w kursach, szkoleniach i konferencjach dotyczących edukacji i wychowania.

Szkoła dysponuje zapleczem sportowym w postaci: sali gimnastycznej dużej i małej, boiska pokrytego sztuczną nawierzchnią, boiska do gier drużynowych (piłka siatkowa, piłka ręczna, koszykówka) oraz placem zabaw dla dzieci najmłodszych (plac zabaw na terenie Gminnego Przedszkola). W pobliżu znajduje się także boisko do piłki nożnej, boisko do gry w siatkówkę plażową. W budynku mieści się także siłownia. W ciągu najbliższych tygodni do użytku zostanie oddana nowoczesna hala sportowa dobudowana do dawnego budynku gimnazjum.

Teren wokół szkoły zagospodarowano zielenią w postaci trawników, klombów, drzewostanu niskiego.

W szkole aktywnie działa Rada Rodziców oraz Samorząd Uczniowski.

Szkoła zapewnia szeroki wybór zajęć pozalekcyjnych, dodatkowych, rozwijających zainteresowania. Uczniowie biorą udział w zajęciach kół zainteresowań, organizacji szkolnych i w zajęciach pozalekcyjnych. Są to m.in.: zajęcia rozwijające umiejętność gry w szachy, chór szkolny, koło biblioteczne, koło PCK, Samorząd Uczniowski, wolontariat, zajęcia taneczne, muzyczne, plastyczne, koło historyczne, koło informatyczne, zajęcia fotograficzno-filmowe, zajęcia turystyczno-rowerowe, Towarzystwo Przyjaciół Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Lublinie, laboratorium.

Placówka aktywnie współpracuje z wieloma instytucjami wspierającymi działania wychowawczo-profilaktyczne. Są to m.in.: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Puławach, Komenda Powiatowa Policji w Puławach, Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR w Puławach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie, Gminna Komisja rozwiązywania problemów Alkoholowych w Żyrzynie, Urząd Gminy w Żyrzynie, Sąd Rejonowy w Puławach III Wydział Rodzinny, ratownicy medyczni, straż pożarna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach, Starostwo Powiatowe, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, PCK W Puławach, parafia w Żyrzynie, inne szkoły Gminy Żyrzyn, Biblioteka Gminna, UMCS i inne.

Diagnoza sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego

Do opracowania diagnozy środowiska szkolnego wykorzystano m.in.:

- wyniki przeprowadzonych badań, były to:
 - ✓ ankieta na temat działań wychowawczych prowadzonych przez szkołę, zbadanie poczucia bezpieczeństwa dzieci w szkole, poznanie opinii na temat negatywnych skutków działania środków psychoaktywnych (klasy II-III szkoły podstawowej),
 - ✓ ankieta dotycząca diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących przed zażywaniem środków odurzających (klasy IV-VII),
 - ✓ ankiety dotyczące motywacji dzieci do nauki przeprowadzone wśród uczniów klas IV-VII, rodziców i nauczycieli,
 - ✓ ankiety dla uczniów klas II i III gimnazjum oraz ich rodziców mające na celu poznanie opinii na temat pracy wychowawczo-profilaktycznej prowadzonej w szkole,
 - ✓ badania w ramach ewaluacji wewnętrznej dotyczącej cyberprzemocy (Szkoła Podstawowa) i na temat kompetencji nauczycieli i uczniów w zakresie odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych (Gimnazjum),
- wnioski ze sprawozdań poszczególnych podmiotów, zespołów nauczycielskich,
- wnioski z nadzoru pedagogicznego,
- rozmowy indywidualne, wywiady - z rodzicami i nauczycielami,
- analiza osiągnięć szkolnych,
- wnioski z realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Żyrzynie w roku szkolnym 2017/2018,
- wnioski z diagnoz (np. środowiska, wyników nauczania),
- dokumentację wychowawców klas (dzienniki wychowawcze, dziennik elektroniczny),
- dokumentację pedagoga i psychologa szkolnego,
- analiza dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji wychowawczej,
- wnioski z obserwacji (zachowania w czasie lekcji, w czasie przerw i wyjść poza szkołę),
- analiza uwag zapisanych w dziennikach i w e-dzienniku,
- analiza frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych,
- analiza frekwencji rodziców w czasie wywiadówek,
- informacje dotyczące głównych problemów wychowawczych w szkole i środowisku zebrane od rodziców, uczniów, nauczycieli oraz pracowników instytucji współpracujących ze szkołą,
- realizowane w szkole formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Przeprowadzona analiza posłużyła do opracowania diagnozy, w tym w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka.

Zaobserwowano następujące **problemy i trudności wychowawcze (czynniki ryzyka)**:

- konflikty pomiędzy uczniami (przenoszące się także na portale społecznościowe),
- stosowanie przemocy psychicznej (np. dokuczanie, wyśmiewanie, prowokowanie, obmawianie) i fizycznej (popychanie, szarpanie, uderzanie, bicie),
- istniejące podziały w klasie, niewystarczająca integracja, odsuwanie pojedynczych uczniów w niektórych klasach,
- kontakty uczniów z używkami – alkohol i papierosy, w tym e-papierosy (na terenie szkoły i podczas wyjazdów),

- wagarowanie - ucieczki z lekcji, uroczystości czy innych zajęć,
- brak u uczniów gimnazjum wystarczającej motywacji do nauki i wywiązywania się ze szkolnych obowiązków (unikanie zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek, nieprzygotowanie do lekcji, brak systematyczności w pracy, niewielkie ambicje wśród uczniów),
- używanie wulgarnego języka (zwykle u uczniów gimnazjum),
- samowolne opuszczanie przez gimnazjalistów budynku szkoły,
- kontakty uczniów gimnazjum i przebywanie w niewłaściwym towarzystwie,
- istnienie rodzin niepełnych, rozbitych, o trudnej sytuacji materialnej.

Wyodrębniono następujące **czynniki chroniące**:

- życzliwa i przyjazna atmosfera w szkole,
- poczucie bezpieczeństwa społeczności szkolnej,
- zgłaszanie przez uczniów do pedagoga i psychologa swoich problemów i trudnych sytuacji,
- stosowanie się uczniów do szkolnych norm i zasad,
- dobra współpraca klas z wychowawcą, otwarte poruszanie trudnych spraw, zgłaszanie problemów,
- angażowanie się uczniów w działania na rzecz szkoły (akcje charytatywne, wolontariat),
- dobra integracja w większości klas, właściwe relacje między uczniami,
- dostrzegalna wzajemna pomoc,
- zainteresowanie uczniów nauką szkolną,
- wysokie wyniki egzaminów zewnętrznych,
- udział w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego,
- różnorodne zainteresowania, umiejętności i zdolności uczniów (muzyczne - śpiew, gra na instrumentach, taneczne, sportowe, recytatorskie, humanistyczne, matematyczne, językowe itp.),
- indywidualne podejście do ucznia, udzielanie pomocy i wsparcia uczniom i rodzicom,
- przestrzeganie norm moralnych, w tym odwoływanie się do wiary religijnej.

W roku szkolnym 2018/2019 główną uwagę pragniemy zwrócić na wyeliminowanie czynników ryzyka oraz wzmocnienie czynników chroniących naszych uczniów z uwzględnieniem wniosków do realizacji:

1. Na bieżąco przypominać uczniom o zasadach odpowiedzialnego korzystania z Internetu, mediów społecznościowych, kłaść większy nacisk na zapobieganie cyberprzemocy.
2. Przeprowadzić szkolenie dla nauczycieli oraz rodziców w zakresie korzystania z mediów społecznościowych.
3. Motywować uczniów do nauki i do rozwijania swoich pasji, zainteresowań, działania na rzecz innych.
4. Niwelować konflikty, rozwijać w uczniach postawy wzajemnego szacunku i akceptacji.
5. Zwracać uwagę na zasady właściwego zachowania, w tym na kulturę języka na kulturę osobistą, korygować niewłaściwe zachowania, piętnować agresję słowną i fizyczną.
6. Kontynuować działania mające na celu zdrowy tryb życia i profilaktykę uzależnień, uświadamiać konsekwencje sięgania po środki psychoaktywne.
7. Wspierać uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz ich rodziców.
8. Zorganizować wycieczkę dla uczniów wyróżniających się pod względem nauki i zachowania (uprzednio opracować kryteria kwalifikacyjne dla uczestników wycieczki).

9. Na bieżąco dbać o integrację zespołów klasowych.
10. Systematycznie monitorować frekwencję uczniów.
11. Prowadzić działania dotyczące orientacji zawodowej w klasach I-VI, a doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII i III gimnazjum.

Cele Programu wychowawczo-profilaktycznego:

1. Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia z uwzględnieniem jego indywidualnych potrzeb.
2. Zapewnienie bezpieczeństwa w społeczności szkolnej.
3. Wychowanie do wartości.
4. Kształtowanie postaw patriotycznych.
5. Budowanie pewności siebie oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości.
6. Ochrona przed negatywnym wpływem świata wirtualnego i mediów - rozwijanie kompetencji informatycznych.
7. Propagowanie zdrowia i zdrowego stylu życia oraz kształtowanie świadomości ekologicznej.
8. Upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
9. Prowadzenie bieżącej współpracy z rodzicami.
10. Wspieranie uczniów w procesie podejmowania wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane są w ramach m.in.:

- zajęć z wychowawcą,
- lekcji przedmiotowych, w czasie których na bazie podawanych wiadomości pojawiają się zagadnienia wychowawczo-profilaktyczne,
- zajęć pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania czy uzdolnienia uczniów, np. koła zainteresowań, grupy realizujące projekty edukacyjne,
- różnorodnych imprez i form kulturalnych na terenie szkoły – np. akademii, uroczystości, konkursów, rocznic (przygotowywanych wspólnie z uczniami),
- wycieczek przedmiotowych, krajoznawczych, wyjazdów,
- konkursów tematycznych, olimpiad przedmiotowych, dających dzieciom możliwość przedstawienia swoich osiągnięć, wiedzy i umiejętności,
- wystaw prac uczniów,
- festyny zdrowotne,
- inscenizacji teatralnych przygotowywanych przez uczniów,
- wyjść do placówek kulturalnych np. wyjazdów do teatru, muzeum, kina, na wystawy, do Biblioteki Gminnej,
- indywidualnej pracy psychologiczno-pedagogicznej z uczniem,
- zajęć grupowych o charakterze psychoedukacyjnym, wychowawczo-profilaktycznym,
- akcji charytatywnych,
- działań w ramach wolontariatu,
- akcji ekologicznych,
- zawodów i imprez sportowych,
- samopomocy uczniowskiej,
- współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę,
- współpracy z rodzicami,
- propagowania czytelnictwa,
- pracy zespołów nauczycieli.

Szczegółowe zadania Programu wychowawczo-profilaktycznego

1. Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia z uwzględnieniem jego indywidualnych potrzeb.

Cele:

- ✓ Tworzenie pozytywnego klimatu w szkole i klasie.
- ✓ Wzmacnianie więzi między członkami społeczności szkolnej.
- ✓ Wspomaganie umiejętności samopoznania.
- ✓ Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli.
- ✓ Kształtowanie umiejętności wykorzystania własnego potencjału.
- ✓ Pomoc uczniom mającym trudności dydaktyczne.
- ✓ Wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- ✓ Rozwijanie umiejętności uczenia się.

Zadania	Formy realizacji	Adresaci
Podejmowanie działań integrujących zespoły klasowe.	- budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, - rozbudzenie otwartości na drugiego człowieka, - pogłębianie wiedzy o swojej klasie i poczucia współodpowiedzialności, - mobilizowanie uczniów do budowania pozytywnego wizerunku klasy i szkoły, - organizowanie i udział w imprezach integracyjnych klasowych, ogólnoszkolnych, rajdy, dyskoteki, wyjazdy do kina, teatru, itd., - dbanie o dobre relacje w klasach, czuwanie nad uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, dostrzeganie ich potrzeb, udzielanie pomocy, - włączanie uczniów w organizowane przedsięwzięcia np. projekty edukacyjne, dostrzeganie wkładu ich pracy, pozytywne wzmacnianie dokonań, starań	Uczniowie
	- włączanie rodziców w organizowane przedsięwzięcia klasowe i szkolne	Rodzice/prawni opiekunowie
Stwarzanie uczniom sytuacji do poznawania swoich predyspozycji i możliwości intelektualnych, pomoc w ich diagnozowaniu.	- udział w zajęciach zwiększających szanse edukacyjne uczniów mających trudności w nauce (dydaktyczno-wyrównawcze) i uczniów zdolnych (zajęcia rozwijające uzdolnienia, - korzystanie z dostosowanych do potrzeb i możliwości psychofizycznych wymagań edukacyjnych, - uczestniczenie w różnych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;	Uczniowie
	- prowadzenie zajęć zwiększających szanse edukacyjne uczniów mających trudności w nauce, - dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów, - udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Nauczyciele

	<p>uprawnionym uczniom,</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia nauczycieli np. z zakresu efektywnych technik uczenia się, - mobilizowanie dzieci do udziału w różnorodnych konkursach, - prowadzenie zajęć rozwijających uzdolnienia, - współpraca z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną m.in. w zakresie diagnozy możliwości intelektualnych. 	
	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca rodziców ze szkołą, 	Rodzice/prawni opiekunowie
<p>Przygotowanie uczniów do samokształcenia i świadomego wyszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów w lekcjach bibliotecznych, - udział uczniów w konkursach czytelniczych, przedmiotowych i innych, - umożliwienie uczniom korzystania z centrum multimedialnego, - wykorzystanie pracowni komputerowej w trakcie procesów lekcyjnych i pozalekcyjnych, - wykorzystanie zasobów biblioteki szkolnej, gminnej, multimediiów i Internetu, - realizacja projektów, - stwarzanie uczniom warunków do samodzielnego zdobywania wiedzy poprzez wskazówki dotyczące źródeł i sposobów pozyskania wiedzy, - wyjazdy na pokazy fizyczne i chemiczne do UMCS w Lublinie 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - zgłaszanie szkoły do projektów, programów realizowanych w szkole 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca rodziców ze szkołą, 	Rodzice/prawni opiekunowie
<p>Umożliwienie uczniom wpływu na sposób organizowania i przebiegu procesu uczenia się.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie przez uczniów planu wychowawczego klasy, - zgłaszanie propozycji tematyki lekcji wychowawczych, - formułowanie celów i tematu lekcji z poszczególnych przedmiotów, - wybór form obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, - działania Samorządu Uczniowskiego - zgłaszanie propozycji do kalendarza imprez szkolnych. 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - uwzględnianie w planach pracy wychowawców propozycji uczniów i rodziców, - tworzenie oferty zajęć pozalekcyjnych odpowiadających potrzebom i zainteresowaniom uczniów 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie rodziców z dokumentacją szkolną dotyczącą przebiegu procesu uczenia się, np. statut szkoły, wewnątrzszkolny system oceniania, - współpraca z rodzicami w zakresie pomocy dzieciom w efektywnym uczeniu się 	Rodzice/prawni opiekunowie
<p>Umożliwienie uczniom zaspokajania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - praca uczniów w organizacjach i kołach działających w szkole, - udział uczniów w konkursach i zawodach sportowych, 	Uczniowie

potrzeby samorealizacji.	<ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów w zajęciach rozwijających zainteresowania i pasje, - umożliwienie uczniom prezentacji umiejętności, uzdolnień, zainteresowań i pasji (uroczystości szkolne i środowiskowe), - udział uczniów w akcji <i>Tydzień Kolekcjonera</i>, - dostrzeganie i pozytywne wzmacnianie dążeń i starań uczniów np. udział w konkursach 	
	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie i przeprowadzanie konkursów, zawodów, - przygotowanie uczniów do turniejów, uroczystości szkolnych, 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - udział rodziców w uroczystościach szkolnych oraz środowiskowych, - współpraca rodziców ze szkołą 	Rodzice/prawni opiekunowie
Kształtowanie pozytywnego klimatu sprzyjającego uczeniu się.	<ul style="list-style-type: none"> - formułowanie celów i tematów lekcji, - podsumowanie wiadomości i umiejętności zdobytych podczas zajęć, - określenie przydatności pozyskanej wiedzy, - proponowanie zagadnień do realizacji na lekcjach przedmiotowych, - dzielenie się doświadczeniem na lekcjach wychowawczych dotyczącym sposobów uczenia się 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - wyróżnianie rodziców dzieci osiągających wysokie wyniki w nauce, sporcie oraz innych osiągnięciach, - informowanie o sukcesach uczniów np. na tablicach informacyjnych w szkole, - eksponowanie prac dzieci, - zapoznavanie uczniów z celami uczenia się, wymaganiami i oczekiwaniami, - stosowanie motywacyjnego systemu oceniania, - monitorowanie postępów uczniów - wyróżnianie i promowanie uczniów na forum klasy, szkoły, gminy, nagradzanie np. poprzez udział w wycieczce dla najlepszych 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca rodziców ze szkołą w zakresie tworzenia dziecku klimatu do zdobywania wiedzy 	Rodzice/prawni opiekunowie
Działania w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	<ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów w różnych formach pomocy - zajęciach, rozmowach, - korzystanie z porad oraz konsultacji 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - gromadzenie informacji na temat dysfunkcji uczniów udokumentowanych badaniami psychologiczno-pedagogicznymi (opinie i orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznych), - dostosowanie wymagań edukacyjnych uczniom, - realizacja zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznych, - współpraca z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Puławach, - objęcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi pomocą psychologiczno-pedagogiczną (organizowanie 	Nauczyciele

	<p>różnych form pomocy np. zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rozwijające uzdolnienia, logopedyczne, bieżąca praca z uczniami, porady i konsultacje),</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia poprzez różnorodne formy i metody pracy oraz zróżnicowanie wymagań w stosunku do uczniów zdolnych, jak i mających trudności w nauce, - opracowanie i ewaluacja Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. - pomoc uczniom klas III kwalifikującym się do dostosowania warunków i form egzaminu, 	
	<ul style="list-style-type: none"> - informowanie rodziców o potrzebie objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną dziecka w szkole, - włączenie rodziców dzieci objętych pomocą do pomocy i pracy z dziećmi w domu, - bieżąca i systematyczna współpraca rodziców ze szkołą w zakresie pomocy dziecku w środowisku rodzinnym, - udział w szkoleniach, warsztatach - indywidualne konsultacje z wychowawcami oraz logopedą, pedagogiem i psychologiem szkolnym - zapraszanie i udział rodziców w spotkaniach w szkole mających na celu ocenę efektywności oraz aktualizacje IPET-ów. 	Rodzice/prawni opiekunowie

2. Zapewnienie bezpieczeństwa w społeczności szkolnej i zapobieganie trudnościom w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych.

Cele:

- ✓ **Zapewnienie bezpieczeństwa w społeczności szkolnej.**
- ✓ **Rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami.**
- ✓ **Stwarzanie warunków bezpiecznego pobytu uczniów w szkole.**
- ✓ **Utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.**
- ✓ **Upowszechnianie wiedzy o bezpieczeństwie.**
- ✓ **Kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych.**
- ✓ **Rozwijanie kompetencji społecznych.**

Stwarzanie warunków bezpiecznego pobytu dziecka w szkole i poza nią.	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzeganie regulaminów pracowni, regulaminów wycieczek, zasad zachowania się w szkole, poza nią i przy dowożeniu, - przestrzeganie okresu ochronnego dla uczniów klas I i IV – wrzesień bez ocen niedostatecznych, - aktywny udział uczniów w programie „Klub Bezpiecznego Puchatka”, - uczenie i wyrabianie nawyku udzielania pierwszej pomocy oraz prawidłowego reagowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia, - uczestniczenie uczniów w spotkaniu z ratownikami medycznymi, - udział uczniów w spotkaniach z przedstawicielami Powiatowej Komendy Policji w Puławach na temat: Jestem widoczny na drodze, Bezpieczeństwo w drodze do szkoły i domu, Bezpieczny wypoczynek zimowy i letni, Prawna odpowiedzialność nieletnich, - zapoznanie uczniów z zagrożeniami występującymi na terenach wiejskich, rolniczych - bezpieczeństwo w gospodarstwie rolnym, - informowanie o możliwościach korzystania z bezpiecznych obiektów szkolnych i gminnych, - przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego korzystania z dróg jako pieszy i rowerzysta, - omawianie zasad właściwego korzystania ze środków komunikacji publicznej. 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - udział w szkoleniach m.in. „Strażak uczy ratować” - zapewnienie opieki dzieciom podczas lekcji, przerw, zajęć świetlicowych oraz przy dowożeniu, - organizowanie cyklicznych spotkań z przedstawicielami Powiatowej Komendy Policji w Puławach, - informowanie o możliwościach korzystania z bezpiecznych obiektów szkolnych i gminnych, - przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego korzystania z dróg jako pieszy i rowerzysta, - omówienie zasad właściwego korzystania ze środków komunikacji publicznej, - przeprowadzenie próbnej ewakuacji 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów uczniów, - dyżury i pomoc rodziców w czasie imprez szkolnych np. dyskotek 	Rodzice/opiekunowie
Rozwiązywanie problemów i trudnych sytuacji.	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie rozmów i mediacji z uczniami, - kształtowanie u uczniów postawy asertywnej, - kształtowanie zdolności rozwiązywania konfliktów i problemów w grupie, - rozwijanie umiejętności zachowania się w sytuacjach nietypowych/trudnych, - promowanie właściwego zachowania w grupie, 	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie sposobów niesienia pomocy rówieśnikom, - udział nauczycieli w szkoleniach, warsztatach, - zgłaszanie wniosków o rozpoznanie sytuacji rodzinnej do Ośrodka Pomocy Społecznej i Sądu Rejonowego, - utrzymywanie bieżących kontaktów z rodzicami uczniów przeżywających problemy emocjonalne, udzielanie wsparcia (w razie potrzeb we współpracy z instytucjami wspomagającymi), proponowanie lub organizowanie form pomocy dostosowanych do potrzeb ucznia, - rozpoznawanie sytuacji wychowawczej w rodzinie (warunki mieszkaniowe, materialne) - wywiady środowiskowe, indywidualne rozmowy z rodzicami - bieżące informowanie rodziców o osiągnięciach i problemach uczniów (wyniki i postępy w nauce, zachowanie), - wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty” w sytuacji występowania przemocy w rodzinie, -- zapobieganie konfliktom, otoczenie troską i opieką młodszych uczniów szkoły, - natychmiastowa reakcja dorosłych na zaistniały konflikt, - przestrzeganie opracowanych przez szkołę procedur postępowania, - wykorzystywanie monitoringu szkoły do wyjaśniania zdarzeń problemowych w szkole, 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów uczniów, bieżący kontakt z wychowawcą klasy, pedagogiem i psychologiem szkolnym 	Rodzice/prawni opiekunowie
Doskonalenie umiejętności komunikacji międzyludzkiej oraz ukierunkowanie swoich uczuć i emocji.	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności okazywania własnych uczuć i emocji, uczenie radzenia sobie z trudnymi emocjami, np. ze złością i agresją, - uczenie zasad dobrego kontaktu, doskonalenie umiejętności komunikacyjnych, - uczenie dzieci zachowań asertywnych, - budowanie właściwych relacji z rówieśnikami i otoczeniem, - wskazywanie sposobów radzenia sobie ze stresem, - prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych przez pedagoga i psychologa szkolnego, - kształtowanie umiejętności aktywnego i empatycznego słuchania innych 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie lekcji wychowawczych sprzyjających wyrażaniu własnych odczuć i emocji 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy nt. postaw rodzicielskich wobec dzieci, atmosfery w domu rodzinnym, strategii wychowania, - zorganizowanie dla rodziców spotkania z psychologiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nt. umiejętności wychowawczych. 	Rodzice/prawni opiekunowie

3. Wychowanie do wartości.

Cele:

- ✓ **Wychowanie dzieci i młodzieży szkolnej w duchu systemu wartości pielęgowanego przez wiele wcześniejszych pokoleń Polek i Polaków.**
- ✓ **Kształtowanie postaw, wychowanie do wartości.**
- ✓ **Rozwijanie kompetencji społecznych.**

<p>Wprowadzenie uczniów w świat wartości</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzanie uczniów w świat wartości, opracowanie klasowych zasad i wartości, - udział w lekcjach dotyczących wartości, - ukazywanie pozytywnych wzorów osobowych, - kształtowanie systemu wartości - wypracowanie właściwej i trwałej hierarchii wartości niezbędnej do świadomego życia i podejmowania odpowiedzialnych decyzji, dokonywania wyborów itp., - budowanie właściwych relacji wychowawca-uczeń, rodzic-uczeń, uczeń-uczeń, - nauka kulturalnego zwracania się o pomoc, zapobieganie postawy roszczeniowej, - wyrabianie w uczniach wrażliwości, życzliwości, rzetelności i odpowiedzialności, - praca nad własnym charakterem 	<p>Uczniowie</p>
	<ul style="list-style-type: none"> -prowadzenie zajęć z uczniami, - rozmowy na temat wartości, 	<p>Nauczyciele</p>
	<p>rozmowy na temat postaw rodzicielskich wobec dzieci, atmosfery w domu rodzinnym, metod wychowawczych</p>	<p>Rodzice/prawni opiekunowie</p>
<p>Uwrażliwianie na potrzeby innych. Stworzenie uczniom warunków do indywidualnego i grupowego działania na rzecz innych. Uczenie odpowiedzialności za siebie i innych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczenie dzieci w różnych formach wolontariatu na terenie szkoły, - angażowanie uczniów do udziału w akcjach charytatywnych, np. Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę, Góra Grosza, „Adopcja serca”, współpraca z fundacjami np. „Dr Clown”, - włączanie uczniów w prace na rzecz Hospicjum w Puławach i Hospicjum Małego Księcia w Lublinie, zbieranie plastikowych nakrętek, sprzedaż zniczy, kalendarzy, akcja „Pola nadziei”, - szkolenie uczniów z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, - zorganizowanie działań związanych z akcją „Tydzień życzliwości” – klasy I-IV, - akcje charytatywne, pomocowe, promowanie bezinteresownej pracy, - włączanie uczniów do działań na rzecz puławskiego schroniska dla zwierząt, m.in. zbiórka karmy, - rozwijanie i organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce – koordynacja działań przez wychowawców, 	<p>Uczniowie</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie otwartości na problemy drugiego człowieka – zgłaszania trudnych sytuacji dotyczących rówieśników, wskazywanie sposobów niesienia pomocy innym; 	
	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzanie różnych form wolontariatu, - organizacja akcji charytatywnych, - współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, - nagradzanie uczniów udzielających się na rzecz społeczności szkoły i środowiska lokalnego 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - włączanie rodziców w akcje charytatywne oraz projekty realizowane w szkole 	Rodzice/prawni opiekunowie
Kształtowanie postawy szacunku i akceptacji wobec siebie i innych osób.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie pomocy koleżeńskiej,- - kształtowanie postaw akceptujących niepełnosprawność, - integracja uczniów niepełnosprawnych w zespołach klasowych, - włączanie uczniów niepełnosprawnych w różne formy życia szkolnego (zajęcia lekcyjne, imprezy klasowe, uroczystości szkolne, wycieczki) 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - objęcie dziecka pomocą psychologiczno- pedagogiczną, - stworzenie warunków do integracji, współdziałania i współpracy dzieci zdrowych i niepełnosprawnych, - usprawnianie zaburzonych funkcji i dążenie do usamodzielnienia ucznia, - rozmowy i dyskusje na zajęciach z wychowawcą 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - korzystanie z pomocy i wsparcia ze strony nauczycieli oraz specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznych 	Rodzice/prawni opiekunowie
Kształtowanie w uczniach tolerancji.	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie kulturalnego wyrażania własnego zdania i akceptowania zdania i poglądów innych, - zaznajamianie uczniów z pojęciem tolerancji, - poznawanie kultur, religii, tradycji innych narodów 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia z wychowawcami oraz pedagogiem nt. tolerancji, - udział uczniów w zorganizowanym Dniu Europejskim. 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy z dziećmi na temat tolerancji i współpraca ze szkołą w tym zakresie 	Rodzice/prawni opiekunowie
Przygotowanie do uczestniczenia w życiu kulturalnym i właściwego odbioru dzieł sztuki.	<ul style="list-style-type: none"> -uczestniczenie w koncertach muzycznych, spektaklach teatralnych, spotkaniach z artystami, - udział uczniów w życiu kulturalnym organizowanym na terenie Gminy, np. Mini Festiwal Dziecięcych Zespołów Ludowych, Dożynki, - oglądanie wystaw w galeriach oraz w innych instytucjach - udział uczniów w „Lekcjach w kinie”. 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie dla uczniów wyjazdów - przygotowanie uczniów do występów 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc ze strony rodziców w zapewnieniu opieki nad uczniami podczas wyjazdów i organizowanych imprez, 	Rodzice/prawni opiekunowie

4.Kształtowanie postaw patriotycznych.

Cele:

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wychowanie dzieci i młodzieży szkolnej w duchu systemu wartości pielęgowanego przez wiele wcześniejsze pokolenia. ✓ Kształtowanie patriotyzmu lokalnego i świadomości obywatelskiej oraz zachęcanie do aktywnego udziału w życiu rodzinnym, społeczności szkolnej, lokalnej i państwowej. ✓ Rozwijanie postaw prospołecznych, dbanie o stosowanie poprawnej polszczyzny, porozumiewanie się w języku ojczystym, wspólne dobro oraz pielęgnowanie postaw patriotycznych i tradycji narodowych. ✓ Wykazywanie szacunku do symboli narodowych i lokalnych tj. hymn kraju, godło, flaga oraz dbanie o krzewienie innych symboli, wartości i tradycji narodowych. ✓ Uczenie wykazywania właściwej postawy podczas obchodów państwowych i szkolnych. ✓ Poszerzanie wiedzy o historii gminy, regionu, jego kulturze i sztuce itp. ✓ Kształtowanie kompetencji obywatelskich. 		
Kształtowanie u ucznia postawy przynależności do środowiska szkolnego, lokalnego, narodowego i europejskiego.	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie z sylwetką patrona szkoły, hymnem szkolnym, sztandarem, – uczestniczenie uczniów w uroczystościach szkolnych, środowiskowych, – integrowanie zespołów klasowych poprzez organizowanie wycieczek, imprez klasowych, dyskotek i innych uroczystości szkolnych, – prowadzenie kronik klasowych i szkolnych, – organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi, – zachęcanie uczniów do podejmowania prac w organizacjach działających na terenie szkoły, – pełnienie miesięcznych dyżurów przez klasy 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> – zorganizowanie dla uczniów wyjazdów edukacyjnych i krajoznawczych, – promowanie szkoły w środowisku poprzez uczestniczenie w imprezach środowiskowych 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> – udział rodziców w uroczystościach szkolnych, klasowych, – pomoc ze strony rodziców w zapewnieniu opieki nad uczniami podczas wyjazdów 	Rodzice/prawni opiekunowie
Tworzenie i kultywowanie tradycji i obrzędowości szkolnej.	<ul style="list-style-type: none"> – reprezentowanie szkoły w Poczcie Sztandarowym, – ślubowanie uczniów klas pierwszych - pasowanie na ucznia, – uczestniczenie w obchodach Dnia Patrona, – uczestniczenie w cyklicznych uroczystościach szkolnych: kołędowaniu, jasełkach, obrzędach wielkanocnych, – działania samorządów klasowych i samorządu uczniowskiego, – realizowanie projektu „<i>Cudze chwalicie, swego nie znacie. Mój region, moja Ojczyzna</i>”, – współdziałanie w tworzeniu kronik szkolnych, – redagowanie tekstów do gazetki szkolnej <i>Kropka</i>. 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie uczniów do konkursów, – uświadamianie o konieczności kultywowania tradycji oraz przypominanie o odpowiednich postawach 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> – angażowanie rodziców w życie szkoły, klasy m.in. poprzez 	Rodzice/prawni

	<p>opomoc w przygotowaniu uroczystości</p>	opiekunowie
<p>Rozpowszechnianie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzbogacenie wiedzy o regionie i kraju, - zaznajamianie się z tradycjami, historią i kulturą narodową, - udział w uroczystościach patriotycznych, wydarzeniach ważnych dla społeczności lokalnej, - udział w konkursach np. plastycznych, literackich oraz Gminnym Konkursie „Małe Ojczyzny” - upamiętnianie wydarzeń historycznych - gazetki, wystawy, apele, audycje w szkolnym radiowęźle, prelekcje itd., - udział w kulturalnym życiu gminy, powiatu, - wycieczki turystyczno-krajoznawcze 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - wskazanie uczniom źródeł wiedzy na interesujące ich tematy, - przybliżanie uczniom zwyczajów, tradycji i historii lokalnej oraz ogólnopolskiej, - pomoc w przygotowaniu uczniów do konkursów, - zachęcanie uczniów do włączenia się i aktywny udział w uroczystościach patriotycznych i wydarzeniach lokalnych, - zorganizowanie Gminnego Konkursu „Małe Ojczyzny” 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca ze szkołą, 	Rodzice/prawni opiekunowie
<p>Kształtowanie postaw patriotycznych i aktywizacja działań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznavanie uczniów z symbolami narodowymi i wyrabianie nawyku okazywania im szacunku, - poznawanie miejsc ważnych dla pamięci narodowej, - organizowanie apeli, akademii związanych z historią Polski, - opiekowanie się Miejscami Pamięci Narodowej (prace porządkowe, składanie kwiatów, zapalanie zniczy), - organizowanie wycieczek i rajdów do Miejsc Pamięci Narodowej ze szczególnym uwzględnieniem najbliższej okolicy, - włączenie się szkoły w obchody 100-lecia odzyskania niepodległości, - wykonywanie gazetek tematycznych. 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie uczniów do świadomego patriotyzmu - dostarczanie niezbędnej wiedzy i utrwalanie jej na lekcjach, podczas akademii patriotycznych itp. - kształtowanie potrzeby celebrowania świąt narodowych i lokalnych - kształtowanie nawyku właściwych postaw podczas uroczystości i eksponowania symboli narodowych i państwowych - wywołanie refleksji na temat współczesnych autorytetów 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postawy patriotycznej 	Rodzice/prawni opiekunowie

5. Budowanie pewności siebie oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości.

Cele:

- ✓ Budowanie świadomości samego siebie, realnych aspiracji życiowych, swoich mocnych stron

zainteresowań. ✓ Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresujących, konfliktowych. ✓ Kształtowanie inicjatywności i przedsiębiorczości.		
Stwarzanie warunków do podejmowania odpowiedzialności za siebie i otoczenie.	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, – zapoznanie z Konwencją Praw Dziecka, – udział uczniów w ocenianiu własnych osiągnięć i zachowania, – przestrzegania praw i obowiązków ucznia, – reprezentowanie szkoły w konkursach i uroczystościach pozaszkolnych, – rozmowy indywidualne, zajęcia z wychowawcą, - udział uczniów w zajęciach WDŻ : „Ważne decyzje”, „Poznaj siebie”. 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole regulaminami, procedurami, – dyskusje w klasach 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> -zapoznanie rodziców z dokumentami regulującymi pracę szkoły m.in. Program wychowawczo-profilaktyczny, Statut, procedury itp., - udział rodziców w uroczystościach szkolnych, klasowych, - rozmowy z rodzicami na temat postaw rodzicielskich 	Rodzice/prawni opiekunowie
Kształtowanie umiejętności rozwijania własnego potencjału.	<ul style="list-style-type: none"> – motywowanie do nauki szkolnej i rozwoju, – rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań, – stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań – udział w konkursach, pokazach, – rozbudzanie ciekawości poznawczej, – rozwijanie zdolności twórczego myślenia, – kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, – wspomaganie w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, – wspieranie uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych i emocjonalnych, – praca z uczniem zdolnym 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> – eksponowanie sukcesów uczniów, – wskazywanie uczniom jego mocnych stron oraz kierowaniem jego rozwoju, – organizowanie kół zainteresowań , – wyszukiwanie ciekawych ofert konkursowych dla uczniów zgodnych z zainteresowaniami i umiejętnościami 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> – współpraca rodziców ze szkołą w zakresie motywowania i wspierania uczniów w rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień 	Rodzice/prawni opiekunowie
Uczenie radzenia sobie w trudnych sytuacjach emocjonalnych, rówieśniczych.	<ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie niepokojących zachowań uczniów, niezwłoczne podejmowanie działań interwencyjnych, wspierających, - objęcie dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole, 	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> - budowanie zaradności życiowej uczniów poprzez: udział w warsztatach, imprezach, wycieczkach, - angażowanie uczniów do wzajemnej pomocy w sytuacjach trudnych i stresowych, - tworzenie pozytywnej i bezpiecznej atmosfery w klasie i szkole, - uczenie podejmowania właściwych decyzji 	
	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc w rozwiązywaniu problemów uczniów, bieżący kontakt z wychowawcą klasy, pedagogiem i psychologiem szkolnym w przypadku trudności, - współpraca ze specjalistami w celu pomocy dziecku w wyjściu z kryzysu, np. psycholog, - udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży w rozwijaniu wartości afirmujących życie 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - uwrażliwianie rodziców na problemy dotyczące dzieci, - ścisła współpraca rodziców z nauczycielami monitorującymi zachowania dziecka, u którego dostrzeżono problem, - zapoznanie rodziców z procedurami w sytuacjach trudnych, - uświadamianie rodzicom roli atmosfery w domu, postaw rodzicielskich, strategii wychowania w zaspokajaniu potrzeb psychicznych dziecka (rozmowy, spotkania ze specjalistami, pogadanki i dyskusje podczas zebrań klasowych), - utrzymywanie bieżących kontaktów z rodzicami uczniów przeżywających problemy emocjonalne, udzielanie wsparcia (we współpracy z instytucjami wspomagającymi), - proponowanie lub organizowanie form pomocy dostosowanych do potrzeb ucznia, - w razie potrzeb zachęcanie do korzystania z pomocy ze strony specjalistów, np. terapeuta, lekarz psychiatra, - przełamywanie oporów społecznych przed korzystaniem z pomocy specjalisty, zwłaszcza lekarza psychiatry. 	Rodzice/prawni opiekunowie
<p>6.Ochrona przed negatywnym wpływem świata wirtualnego i mediów.</p> <p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozwijanie kompetencji informatycznych. ✓ Uczenie odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznych. ✓ Prowadzenie działań mających na celu uświadamianie dzieciom, rodzicom oraz nauczycielom czym jest przemoc elektroniczna. ✓ Wyeliminowanie zachowań agresywnych i przemocowych realizowanych przy użyciu nowej technologii komunikacyjnej na terenie szkoły. 		
<p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów w zorganizowanym w szkole Dniu Bezpiecznego Internetu, - spotkanie z policjantem, - przygotowanie gazetek, plakatów, - udział uczniów w zajęciach dotyczących m.in.: zagrożeń związanych z korzystaniem z sieci, gdzie szukać pomocy i wsparcia - zapoznanie ze wskazówkami bezpiecznego korzystania z Internetu, 	Uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy na temat korzyści płynących z korzystania z Internetu, - uświadamianie dzieciom zagrożeń związanych ze zbyt długim korzystaniem z komputera, wpajanie zasad ograniczonego zaufania w kontaktach z osobami znanymi wyłącznie z Internetu, - przestrzegania przez uczniów opracowanych przez szkołę procedur postępowania w przypadku występowania w szkole zachowań agresywnych, w tym cyberprzemocy. 	
	<ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie czym jest przemoc elektroniczna, jak należy się przed nią chronić, jakie prawa przysługują osobie, która stała się jej ofiarą, gdzie szukać pomocy i wsparcia oraz z jakimi konsekwencjami spotka się osoba dopuszczająca się przemocy elektronicznej, - diagnoza skali zjawiska np. ankiety, obserwacje, analiza dokumentów, rozmowy, - systematyczne monitorowanie zachowań i relacji pomiędzy uczniami, - przeprowadzenie wśród uczniów ankiety nt. sposobów spędzania czasu wolnego, zapoznanie z wynikami badań. - - popularyzowanie filmów, programów, przedstawień teatralnych i słuchowisk radiowych prezentujących pozytywne wartości - organizowanie wycieczek do kina, muzeum 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - upowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z mediów, instytucji niosących specjalistyczną pomoc (gazetki, ulotki,) - spotkanie z policjantem – bezpieczny Internet, - współpraca z wychowawcami w przypadku zaistniałego problemu 	Rodzice/prawni opiekunowie
Eliminowanie cyberprzemoc.	<ul style="list-style-type: none"> - udział w zajęciach dotyczących form cyberprzemocy, uświadamianie konsekwencji przemocy dla ofiar i sprawców tego typu działań, - wykonywanie gazetek, plakatów 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - przypominanie dzieciom o konieczności zgłaszania sytuacji doświadczania cyberprzemocy, - rozpowszechnianie informacji o placówkach udzielających wsparcia ofiarom przemocy- np. gazetki, - organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji współpracujących na temat cyberprzemocy i jej konsekwencji, - współpraca z rodzicami 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca ze szkołą w przypadku problemu 	Rodzice/prawni opiekunowie
Rozwijanie odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznych.	<ul style="list-style-type: none"> - omawianie zasad odpowiedzialnego korzystania z Internetu, mediów społecznościowych (zwracanie uwagi na kontakty zawierane z nieznanymi, na wpisywane treści, przestrzeganie netykiety itp.), - dyskusje, rozmowy w klasach, 	Uczniowie

- zajęcia informatyki, - plakaty, gazetki	
- upowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z nowych mediów, - zabezpieczenie komputerów, z których uczniowie korzystają oprogramowaniem filtrującym treści niepożądane, - szkolenie dla nauczycieli w zakresie korzystania z mediów społecznościowych	Nauczyciele
szkolenie dla rodziców w zakresie korzystania z mediów społecznościowych	Rodzice/opiekunowie

7. Propagowanie zdrowego stylu życia i kształtowanie świadomości ekologicznej.

Cele:

- ✓ **Pogłębienie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych.**
- ✓ **Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów.**
- ✓ **Zapobieganie zaburzeniom odżywiania.**
- ✓ **Uczenie dbałości o zdrowie własne i innych ludzi.**
- ✓ **Uświadamianie konieczności dbania o zdrowie psychiczne.**

Rozwijanie odpowiedniej postawy ucznia wobec zdrowia własnego i innych osób oraz podejmowanie działań promujących zdrowie i zdrowy styl życia.	- spotkania z pielęgniarkę szkolną i stomatologiem na temat higieny osobistej i profilaktyki stomatologicznej, - czynne uprawianie sportu na zajęciach pozalekcyjnych, w klubach sportowych. - udział w zawodach sportowych, pieszych i rowerowych rajdach, - udział w konkursach profilaktycznych wewnątrzszkolnych i organizowanych przez inne instytucje, - zajęcia z wychowawcami, pedagogiem szkolnym, psychologiem na temat zdrowego stylu życia, dbałości o zdrowie, także psychiczne, - poznanie zasad zdrowego odżywiania, - zapobiegania otyłości: pogadanka z dietetykiem, - udział uczniów w programie dla szkół - owoce, warzywa, mleko, - udział w akcjach promujących zdrowie np. „Śniadanie daje moc”, - zajęcia w klasach na temat: podstawowych zasad profilaktyki zakażeń wywołanych przez meningokoki, utrwalenie podstawowych zasad higieny, zakażenie wirusem grypy AH1N1, - współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Puławach (m.in. pozyskiwanie materiałów do pracy z dziećmi; udział uczniów klas IV- tych w programie antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”; włączenie się do szkoły do programu „Trzymaj formę” koordynowanego przez PSS-E,	Uczniowie
---	--	-----------

	<ul style="list-style-type: none"> - udział w projekcie „Żyj zdrowo”, - realizowanie na lekcjach przyrody i WDŻ tematyki: np. „<i>Na czym polega zdrowy styl życia, Poznajemy choroby zakaźne i pasożytnicze, Jak uniknąć niebezpiecznych sytuacji w naszym otoczeniu?, Niebezpieczeństwa i pierwsza pomoc w domu, „Mój styl życia”</i> - praktyczne działania - wykonywanie sałatek, kanapek, soków, przygotowywanie jadłospisów przez uczniów, - promowanie zdrowego stylu życia poprzez: spacer, lekcje w-f. uczenie się nawyków zdrowego odżywiania i prawidłowej organizacji czasu wolnego, - udział w wycieczkach turystyczno-krajoznawczych, - prezentacja prac plastycznych i plakatów promujących zdrowy styl życia, - przygotowanie gazetek ściennych dotyczących właściwego odżywiania 	
	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z pielęgniarką szkolną, - koordynowanie działań skierowanych do dzieci, - prowadzenie działań wychowawczych w kierunku dbania o czystość w naszej szkole 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki na temat zdrowego odżywiania dziecka w szkole- „Zdrowe drugie śniadanie” - udział rodziców uczniów klas IV- tych w programie antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie” - zorganizowanie dla rodziców spotkania z dietetykiem oraz pielęgniarką szkolną 	Rodzice/prawni opiekunowie
Uświadamianie uczniom negatywnych skutków działania środków psychoaktywnych, dopalaczy, napojów energetyzujących.	<ul style="list-style-type: none"> - udział w warsztatach dotyczących konsekwencji zażywania środków psychoaktywnych, dopalaczy, tytoniu, alkoholu, narkotyków, leków, napojów energetyzujących, - udział uczniów w konkursach profilaktycznych – szkolnych i organizowanych przez inne placówki, - kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie, 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju - przeprowadzenie ankiety skierowanej do uczniów na temat negatywnych skutków działania środków odurzających, - współpraca z pielęgniarką szkolną 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznawanie rodziców z wynikami ankiety skierowanej do uczniów nt. negatywnych skutków działania środków odurzających, - udział rodziców w warsztatach na temat środków uzależniających i konsekwencji ich zażywania. 	Rodzice/prawni opiekunowie
Wyrabianie nawyków proekologicznych.	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudzanie potrzeby dbania o środowisko naturalne, - udział w akcjach „Sprzątanie świata”, „Drzewko za butelkę”, „Zbieramy zużyte baterie”, nakrętki z butelek PET, oraz zużyty sprzęt elektroniczny, - uczestniczenie w obchodach „Dnia Ziemi” 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzanie pogadarek na temat źródeł zagrożenia dla środowiska, w którym żyje człowiek, - angażowanie uczniów w akcje ekologiczne, 	Nauczyciele

	– wyrabianie nawyku utrzymywania porządku i dbania o czystość otoczenia,	
	– wspieranie szkoły w działaniach ekologicznych.	Rodzice/prawni opiekunowie
<p>8.Upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży szkolnej.</p> <p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozwijanie kompetencji czytelniczych. ✓ Promowanie czytelnictwa, krzewienie rodzinnej kultury czytelniczej. ✓ Kształtowanie kompetencji dotyczącej porozumiewania się w języku ojczystym. 		
Kształtowanie emocjonalnego stosunku do książki jako źródła przeżyć i wiedzy.	- udział w konkursach czytelniczych, - realizacja projektów bibliotecznych, - udział w kampaniach społecznych, - udział w Narodowym Czytaniu „Przedwiośnia” S. Żeromskiego, - udział uczniów w zajęciach dodatkowych „Mądre bajki z całego świata” - prowadzenie dzienniczka lektur oraz dzienniczka czytelnika, - „Czytanie na powitanie”- wspólne czytanie fragmentów książek, - udział w akcji „Mądra szkoła czyta dzieciom” - udział w spotkaniach z autorami książek,	Uczniowie
	- współpraca z biblioteką szkolną oraz Gminną, - organizowanie konkursów czytelniczych, - zbieranie informacji o stanie czytelnictwa uczniów (wychowawców) - organizowanie spotkań z autorami książek, - organizowanie dla uczniów spotkań z autorami książek.	Nauczyciele
	- zachęcanie dzieci do czytania, wspólny dobór książek, - współpraca ze szkołą – wspólne czytanie	Rodzice/prawni opiekunowie
<p>9.Prowadzenie bieżącej współpracy z rodzicami.</p> <p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapoznanie rodziców ze środowiskiem szkolnym. ✓ Zwiększanie umiejętności wychowawczych rodziców. ✓ Wspieranie rodziców w wychowaniu dzieci. ✓ Włączanie rodziców w życie szkoły. 		
Zapoznanie rodziców ze środowiskiem szkolnym.	– przestrzeganie przez uczniów zasad obowiązujących w szkole,	Uczniowie
	- ścisła współpraca z rodzicami dla dobra dziecka	Nauczyciele
	– przedstawienie rodzicom podstawowych dokumentów regulujących pracę szkoły, np. Statutu Szkoły, wewnątrzszkolnych zasad oceniania, Programu wychowawczo-profilaktycznego, regulaminów	Rodzice/prawni opiekunowie

	<p>funkcjonujących w szkole</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustalenie zasad współpracy z rodzicami, – zapoznanie rodziców z zakresem udzielanej pomocy przez specjalistów szkolnych (pedagog, psycholog, logopeda), – przedstawienie harmonogramu spotkań z wychowawcami, – zachęcenie rodziców do organizowania i uczestnictwa we wspólnych wyjazdach edukacyjnych i imprezach szkolnych, – włączanie rodziców do pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych zaistniałych w szkole – włączanie rodziców do realizacji programu „Szkoła Przyjazna Rodzinie” 	
Poznanie sytuacji rodzinnej ucznia, środowiska społecznego, w którym przebywa.	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczenie w rozmowach i mediacjach z wychowawcami, pedagogiem, psychologiem, - kształtowanie postawy asertywnej, zdolności rozwiązywania konfliktów i problemów w grupie, umiejętności zachowania się w sytuacjach nietypowych/trudnych, - poznawanie sposobów niesienia pomocy rówieśnikom, 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie warunków materialnych oraz sytuacji wychowawczej uczniów ze szczególnym uwzględnieniem rodzin wielodzietnych, rozbitych, borykających się z problemami bezrobocia, chorobą alkoholową rodziców (we współpracy z OPS i sądem rodzinnym), - objęcie uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną, - pomoc rodzicom, prawnym opiekunom, – porady i konsultacje ze specjalistami – wizyty w domu rodzinnym ucznia 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> – korzystanie z pomocy wychowawców, pedagoga, psychologa szkolnego, – porady i konsultacje ze specjalistami – korzystanie z materiałów informacyjnych zamieszczonych na gazetkach tematycznych, 	Rodzice/prawni opiekunowie
Pomoc uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym oraz zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – budowanie właściwych relacji z rówieśnikami i otoczeniem, – wskazywanie sposobów radzenia sobie ze stresem. – udział w zajęciach na temat różnych rodzajów przemocy, – zdobywanie informacji gdzie i u kogo należy poszukiwać pomocy, - udział w lekcjach WDŻ – problemy emocjonalne młodzieży. 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> – podejmowanie działań zmierzających do wyrównywania szans edukacyjnych uczniów: organizowanie pomocy koleżeńskiej, przydzielanie do zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, zajęć ze specjalistami, – objęcie uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole, 	Nauczyciele

	<ul style="list-style-type: none"> – troska o rozwijanie zainteresowań, – ścisła współpraca z rodzicami, – współpraca z instytucjami wspomagającymi wychowanie: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Puławach, Ośrodkiem Pomocy w Żyrzynie (pracownicy socjalni, asystent rodzin), Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przemocy w gminie, policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach, sądem rodzinnym (kuratorzy) i innymi - omawianie sytuacji rodzinnej i szkolnej uczniów, opracowywanie opinii, udział w posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji uczniów umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, wizyty w szkole kuratorów i pracowników socjalnych, – organizowanie pomocy materialnej – współpraca z OPS (dofinansowanie do obiadów oraz szkolnych wycieczek), zbiórka produktów w ramach akcji „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimą”, paczki żywnościowe z PCK; – wdrażanie procedur postępowania nauczycieli w sytuacjach niebezpiecznych zachowań uczniów. – reagowanie nauczycieli na przejawy naruszania przez uczniów zasad zachowania, dyscypliny szkolnej, w szczególności na agresję, przemoc fizyczną, psychiczną, używanie wulgarnych wyrazów i zwrotów, wulgarne gesty, reagowanie w przypadku zaobserwowania sygnałów mogących świadczyć o przemoc szkolnej czy domowej 	
	<ul style="list-style-type: none"> - korzystanie z poradnictwa pedagogiczno-psychologicznego w zakresie zagrożeń wychowawczych. - udział w warsztatach, szkoleniach z zakresu tematyki dotyczącej przemocy 	Rodzice/prawni opiekunowie
Upowszechnianie edukacji prawnej.	<ul style="list-style-type: none"> - udział w spotkaniach z przedstawicielami sądu lub policji i innych służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ludzi w chwili zagrożenia: powodzi, pożaru, ataku terrorystycznego i in., - pozyskanie wiedzy na temat prawnej odpowiedzialności nieletnich 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie zajęć z uczniami, – organizowanie spotkań z przedstawicielami sądu lub policji i innych służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo 	Nauczyciele
	<ul style="list-style-type: none"> – współpraca ze szkołą 	Rodzice/opiekunowie prawni
<p>10. Wspieranie uczniów w procesie podejmowania wyborów edukacyjnych i zawodowych.</p> <p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Poznanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy. ✓ Kształtowanie pozytywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie 		

<p>sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji. ✓ Rozwijanie postawy inicjatywności i przedsiębiorczości. 		
<p>Wspieranie uczniów w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjno-zawodowe, - grupowe zajęcia z doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w pozostałych klasach, - udzielanie pomocy uczniom w rozpoznaniu ich zdolności, zainteresowań, predyspozycji, pomoc w zaplanowaniu własnej ścieżki kariery zawodowej - wykorzystanie ankiet, kwestionariuszy, programów komputerowych, filmów edukacyjnych, książek, ulotek, broszur itd., - udzielanie wsparcia uczniom niezdecydowanym, posiadającym przeciwwskazania zdrowotne w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych, mającym problemy osobiste, edukacyjne, z uczniami objętymi pomocą psychologiczno-pedagogiczną, a także posiadającymi orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego; - udzielanie porad i konsultacji indywidualnych, - aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych, - prowadzenie kół zainteresowań, - organizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych – szkolna giełda edukacyjna, - informowanie o ofercie kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych – ulotki, gazetki, - organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów, - organizowanie spotkań warsztatowych oraz indywidualnych konsultacji prowadzonych przez doradców zawodowych z instytucji współpracujących, - udostępnianie materiałów multimedialnych ułatwiających samopoznanie i podejmowanie decyzji, - poruszanie tematyki związanej z doradztwem zawodowym na lekcjach przedmiotowych, - zapoznanie uczniów z zasadami rekrutacji (kryteria przyjęć, poznanie platformy, na której odbywa się rejestracja), przygotowanie uczniów i udzielanie pomocy w elektronicznej rekrutacji do szkół, 	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> - gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych, - udział w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego, - inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku 	Nauczyciele

	pracy, - udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego, - wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego – kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy - współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę - monitorowanie losów absolwentów, przeprowadzenie analizy wyborów edukacyjnych uczniów,	
	– udział rodziców w działaniach doradczych, spotkaniach szkoleniowo-informacyjnych, – włączenie się rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły - udzielanie rodzicom pomocy w efektywnym wspieraniu dzieci podczas podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych, - indywidualna praca z rodzicami uczniów objętych kształceniem specjalnym, a także takich, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, dydaktyczne, rodzinne itp., – udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych, bazy danych i literatury z zakresu poradnictwa zawodowego, ulotki, broszury, gazetki	Rodzice/prawni opiekunowie

Monitoring i ewaluacja

Monitoring programu wychowawczego prowadzony jest na bieżąco przez dyrektora szkoły, wychowawców klasowych, pedagoga. Poddawany jest systematycznej ewaluacji i modyfikowany zgodnie z zaistniałymi sytuacjami, ma charakter otwarty. Ewaluacja programu dokonywana będzie na zakończenie każdego roku szkolnego. Bieżący monitoring i roczna ewaluacja pozwala na określenie mocnych i słabych stron podjętych oddziaływań wychowawczych.

Narzędzia monitorujące: obserwacja zachowań, aktywności uczniów, , dyskusje z uczniami i rodzicami, analiza wytworów uczniów, dokumentów szkolnych, wywiady z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły.

Narzędzia ewaluacyjne: informacje udzielane przez nauczycieli, uczniów i rodziców, sprawozdania wychowawców z realizacji planów wychowawczych, informacje zebrane podczas spotkań z rodzicami, informacje dotyczące współpracy z instytucjami wspomagającymi, sprawozdania przewodniczących zespołów samokształceniowych, ankiety dla uczniów, ankiety dla rodziców, wywiad (dyrektor szkoły, rada rodziców) obserwacja i ocena zachowań.